

Σχολή Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών
Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών
Culture–Borders–Gender/LAB

**ΕΠΙΤΕΛΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:
ΕΠΕΤΕΙΟΙ, ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ
Συνέδριο για τον εορτασμό των 200 χρόνων
από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821**

21-23 Μαΐου 2021, Θεσσαλονίκη

Συνδιοργάνωση:

Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης
Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Εργαστήριο για τη Μελέτη του Πολιτισμού, των Συνόρων και του Κοινωνικού Φύλου,
(Τμήμα ΒΣΑΣ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Τομέας Λαογραφίας Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Είναι κοινός τόπος στις κοινωνικές επιστήμες η θέση ότι οι συλλογικές ταυτότητες δεν είναι ούτε αιώνιες, ούτε σταθερές. Παρουσιάζουν ρευστό χαρακτήρα, συγκροτούνται ιστορικά και αποτελούν αντικείμενα διαχείρισης αλλά και διαπραγμάτευσης από συλλογικά και ατομικά υποκείμενα. Κοινό τόπο, επίσης, αποτελεί η άποψη πως οι εθνικές ταυτότητες συγκροτούνται κατά την φάση της νεωτερικότητας, όταν προκύπτει και το έθνος-κράτος, ως βασική και κυρίαρχη μονάδα πολιτειακής οργάνωσης.

Η απαρχή της σχέσης της συλλογικότητας του έθνους με την εδαφικότητα του κράτους εντοπίζεται στην ιστορική φάση της βιομηχανικής και της αστικής επανάστασης στον ευρωπαϊκό χώρο. Ωστόσο, η σχέση αυτή επαναπροσδιορίζεται διαρκώς και διαμορφώνει, κατά ιστορική περίοδο, το κυρίαρχο αφήγημα γύρω από την εθνική ταυτότητα, την εθνική καταγωγή και τον τρόπο συγκρότησης του έθνους και του νεωτερικού συλλογικού εαυτού.

Στην Ελλάδα, παρά τις συζητήσεις και τις διαφορετικές απόψεις, είναι κοινώς αποδεκτή η άποψη για την προϋπάρχουσα πολιτισμική κοινότητα του Ελληνισμού, η οποία

**Εργαστήριο Μελέτης του Πολιτισμού, των Συνόρων και του Φύλου
Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών
Τηλ: 2310 891.778 | <http://cbg-lab.uom.gr>
Εγνατία 156, 540 06 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**

ανασυγκροτείται σε μια νέα βάση μετά τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες και την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού κράτους.

Το συνέδριο διερευνά τρόπους συγκρότησης της κοινότητας μέσα από επιτελεστικές εκφράσεις συλλογικών ταυτοτήτων, όπως αυτές γίνονται ορατές στον θεσμικό λόγο, στις δημόσιες εκδηλώσεις, στις τελετουργίες και τα σύμβολα που χρησιμοποιούν το κράτος και οι πολίτες για να (ανα)παράγουν το έθνος. Πρόκειται για πλαίσια και διαδικασίες, εντός των οποίων, μέσα από αλληλοεπιδράσεις, ηγεμονικούς λόγους, βιώματα εξουσίας, συμβολικά νοήματα και σώματα που επιτελούν, παράγονται σημασίες για τις εμπειρίες του εαυτού, της συλλογικότητας, του εθνικού ανήκειν και του πολίτη.

Η έννοια της επιτέλεσης επιλέγεται ως το κατάλληλο θεωρητικό και αναλυτικό πλαίσιο, για να μελετηθούν σύνθετες και πολυεπίπεδες μορφές κοινωνικής δράσης και διαφορετικές πολιτισμικές πρακτικές που διαμορφώνουν, αναπαράγουν ή και αμφισβητούν τους πολλαπλούς λόγους και ενσώματους τρόπους με τους οποίους συγκροτείται η εθνική ταυτότητα.

Στο Συνέδριο θα φιλοξενηθούν εισηγήσεις (στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα) και θα γίνουν συζητήσεις γύρω από το θέμα της εθνικής ταυτότητας, εστιάζοντας στον ρόλο θεσμών και σε ποικίλες μορφές επιτελέσεων, στο πλαίσιο του θεσμικού λόγου, της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και ποικίλων ενσώματων πρακτικών. Ενδεικτικά θεματικά πεδία αποτελούν τα ακόλουθα:

- Συλλογικοί, κρατικοί και ιδιωτικοί θεσμοί (π.χ. εκπαιδευτικοί θεσμοί, μουσεία, σωματεία, πολιτιστικοί σύλλογοι)
- Θρησκεία, τελετουργίες, εορτασμοί και σύμβολα
- Κοινότητες, σύνορα και όρια
- Χώρος, αρχιτεκτονική, μνημεία και μνήμη
- Οικογένεια, συγγένεια και κοινωνικό φύλο
- Υλικός πολιτισμός, διατροφή, εθιμική ζωή
- Γλώσσα, τέχνες, χορός, μουσική, τραγούδι, ενδυμασία, σπορ
- Τεχνολογία, μέσα ενημέρωσης, ψηφιακός και οπτικοακουστικός πολιτισμός

Η πρόσκληση απευθύνεται σε ερευνητές των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών (Κοινωνική Ανθρωπολογία, Λαογραφία, Ιστορία, Κοινωνιολογία, Σπουδές του Πολιτισμού

Πολιτισμικές Σπουδές, κ.ά.) που αναδεικνύουν μέσα από μελέτες περιπτώσεων και κριτικό πνεύμα τις σημασίες, τα όρια και τη δυναμική των επιτελέσεων της εθνικής ταυτότητας στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Υποβολή αιτήσεων συμμετοχής - Πληροφορίες

- Περίληψη μέχρι 250 λέξεων (στα ελληνικά ή στα αγγλικά) με τίτλο της ανακοίνωσης
- Στοιχεία επικοινωνίας: ονοματεπώνυμο, επιστημονική ιδιότητα, ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας
- Γλώσσες συνεδρίου: ελληνικά, αγγλικά
- **Χρονική προθεσμία αποστολής περιλήψεων: 30 Νοεμβρίου 2020**

E-mail: lemmth.vsas.synedrio2021@gmail.com

Ελένη Γελάνη, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ΑΠΘ

Επιστημονική Επιτροπή

- Βασίλης Νιτσιάκος, Καθηγητής Κοινωνικής Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Φωτεινή Τσιμπιρίδου, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ευτυχία Βουτυρά, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ελένη Γαβρά, Καθηγήτρια Οικιστικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς στα Βαλκάνια και τον Παρευξείνιο Χώρο, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Αλέκα Ιωαννίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σλαβικής-Παλαιοσλαβικής Γλώσσας και Γραμματείας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ελευθερία Δέλτσου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Ιωάννης Μάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Σταυρούλα - Βίλλυ Φωτοπούλου, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ΥΠΠΟΑ

**Εργαστήριο Μελέτης του Πολιτισμού, των Συνόρων και του Φύλου
Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών
Τηλ: 2310 891.778 | <http://cbg-lab.uom.gr>
Εγνατία 156, 540 06 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**

- Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Ελένη Καλλιμοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Εθνομουσικολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ελένη Σιδέρη, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Στράτος Δορδανάς, Επίκουρος Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Οργανωτική Επιτροπή

- Βασίλης Νιτσιάκος, Καθηγητής Κοινωνικής Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Ιωάννης Μάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ελένη Καλλιμοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Εθνομουσικολογίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ιωάννης Δρίνης, Προϊστάμενος Τμήματος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων, ΥΠΠΟΑ
- Ελευθερία Δέλτσου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Ελίνα Καπετανάκη, Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Ελένη Μπίντση, Προϊσταμένη Διεύθυνσης ΛΕΜΜ-Θ
- Ελένη Γελάνη, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ΑΠΘ.
- Σωτήρης Σουλούκος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Θρησκευολογίας, ΑΠΘ